

2. Schoeman, I., & Chakwizira, J. (2023). Advancing a performance management tool for service delivery in local government. *Administrative Sciences*, 13(2), 31. <https://doi.org/10.3390/admsci13020031>.

3. Кормишкін Ю.А., Москаль І.В. Нормативно-правові аспекти управління системою надання медичних послуг у територіальних громадах. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 2-3 листопада 2023 р.). Миколаїв: МНАУ, 2023. С. 193-194.

Lazis M. I.

student of higher education, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

**ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З НЕБЛАГОПОЛУЧНИХ СІМЕЙ
СОЦІАЛЬНИМИ ПСИХОЛОГАМИ В ГРОМАДАХ
PECULIARITIES OF RAISING CHILDREN FROM DISADVANTAGED
FAMILIES BY SOCIAL PSYCHOLOGISTS IN COMMUNITIES**

Нажаль, безпритульність дітей, соціальне сирітство, бездоглядність в Україні набирає оберти. Конфлікти сімей їх розпад стають звичайними, росте і кількість неблагополучних сімей [1]. Соціальні психологи здебільшого стикаються з дітьми, які опинились у складній життєвій ситуації.

Виховання дітей з неблагополучних сімей вимагає від соціальних психологів, які працюють з населенням у громадах виваженої тактики взаємодії, як сім'ї так і установ, які опікуються такими сім'ями [2]. Психологічна спрямованість на неблагополучну родину в цілому, у тому числі і на дитину, повинна враховувати конкретні сімейні ситуації. Труднощі які виникають у соціальних психологів пов'язані з дефектами сімейного виховання, різного віку дітей, симпатії - антипатії батьків і дітей тощо.

Шляхи розв'язання проблем повинні бути оптимальні та соціально виважені [3]. Підходи до розв'язання різні - спостереження за поведінкою дитини, дитячо-батьківські взаємини, вивчення ставлення дітей до своєї поведінки тощо. Виховання дітей з неблагополучних сімей повинно проходити

з використанням сімейного консультування, тренінгів для батьків, кваліфікованих юристів, медиків, психологів, сторонніх педагогів та інших зацікавлених спеціалістів.

Такі заходи допоможуть фахівцям більш детально ознайомитися із особливостями роботи з неблагополучними сім'ями, зрозуміти причинні наслідки поведінки дітей, понять гостроту проблеми сімейного неблагополуччя, визначитися зі взаємодією. У пригоді психологу стануть критерії оцінки сімейного неблагополуччя. Вони визначаються з урахуванням порушень сімейних функцій, які покладає на родину суспільство [3].

Деякі практичні психологи, визначають сім критеріїв, які можуть впливати, як і на неповнолітнього, так і на всю сім'ю разом. Визначимо їх: структурні дефекти сім'ї, дефекти у вихованні, недостатнє матеріально-побутове забезпечення, дефекти соціально значущих особистісних якостей дітей, слабкі подружні взаємини, нестабільність шлюбу.

Критерії, які ми окреслили, допомагають фахівцям визначитися з характером неблагополуччя в сім'ї, формами, методами і засобами взаємодії з батьками. Якщо зусилля соціальних психологів з подолання сімейного неблагополуччя будуть систематичні і цілеспрямовані, це може знизити вплив таких факторів-дефектів як, особистісно значущі якості дітей, подружні взаємини тощо. Треба враховувати таке - в неблагополучних сім'ях практично не зустрічається тільки один вид дефектів, вони взаємопов'язані та взаємозумовлені [4].

Слід наголосити, неблагополуччя, дуже різні, але взаємопов'язані та взаємозалежні. У додаток причин, найбільш важливими є: неналежні умови життя дитини і сім'ї; зниження життєвоважливих сфер розвитку дітей (соціальні гарантії); знижені житлові умови більшості сімей і дітей в них; різка зміна поглядів та цінностей; асоціальні впливи у мікросередовищі дитини.

Фахівці соціальної психології, які працюють з дітьми у неблагополучних сім'ях в громадах, повинні продуктивно використовувати увесь комплекс психолого-педагогічних заходів. За рахунок таких заходів посилюється

взаємодія з дітьми та їх батьками. Це дає змогу змінити стиль спілкування між батьками та дітьми, підняти рівень відповідальності дорослих за виховання дітей, вплинути на їх психічний, фізичний і моральний стан. Аналіз неблагополуччя у сім'ях дітей, дає змогу соціальним працівникам знизити відчуження між дітьми та батьками, створити умови для життєдіяльності, практично мінімізувати самоусунення батьків від виховання власних дітей.

Таким чином, дітей з неблагополучних сімей треба сприймати повноправними особистостями, які мають право на захист і допомогу суспільства. Покарання за насильство в сім'ї не є панацеєю у вихованні дітей, воно підштовхує дітей на посилення конфлікту з рідними людьми. Професійна діяльність соціальних психологів потребує спеціальної правової і психолого-педагогічної підготовки.

Список використаних джерел

1. Матвеева К. С., Курепін В. М., Марченко Д. Д. Напрямки роботи сімейного педагога у структурі територіального центру соціальної допомоги сім'ї та дітям // Перспективи та інновації науки. 2021. № 2(2). С. 84-98. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2\(2\)-84-97](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2(2)-84-97).

2. Іваненко В. С. Змістові особливості виховної роботи в Миколаївському національному аграрному університеті // Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D» : матеріали III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 22–23 лютого 2023 року). Полтава : ПУЕТ, 2023.. С. 869-873. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13196>.

3. Іваненко В. С. Цінності та запити сучасної молоді: життєві пріоритети української молоді // Покоління незалежності: ціннісні орієнтири і перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів та магістрантів, м. Костанай, 30 березня 2021р. Костанай : Костанайский регіональний університет імені А. Байтурсінова, 2021. С. 737-741. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9255>.

4. Курепін В. М. Ресурс на адаптацію, як молоді впоратися з психологічними проблемами в мінливих обставинах сучасності // Сучасна наука: інновації та

перспективи : матеріали міжнар. мультидисциплінарної наук.-практ. інтернет-конф. молодих дослідників, здобувачів вищої освіти та науковців 6-7 квітня 2023р. м. Київ. Київ : Київський інститут залізничного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій, 2023. С. 431-435.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13350>

Phd in law Natalia Wąsik

Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu, Poland

SOCIAL ASSISTANCE AS A MUNICIPAL TASK

СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ЯК МУНІЦИПАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Circumstances such as age, legal capacity or possession of public and civil rights are irrelevant for membership in a commune community, but they do determine the scope of rights granted to individual members of the local government community. Undoubtedly, one of the most important, but also fundamental tasks of local government units is social assistance, or in other words, social support for the residents of a given commune. This results from the belief that offices operating within the local government know the problems of its residents best, are able to assess them properly, and also minimize their negative effects.

It is generally accepted that the concept of "social", in relation to social assistance tasks, should be identified with meeting the living, material and cultural needs of eligible persons [1]. It should be remembered that social assistance only fulfils a subsidiary function, requiring the cooperation of the beneficiary of the assistance provided. Since every person has the obligation to fully use their own rights, resources and opportunities in order to overcome a difficult life situation, this means that if this person does not fulfil such an obligation, there is no basic premise for providing such a person with assistance from public funds. One of the basic goals of actions undertaken by the municipal authorities within the framework of social assistance should be the activation of beneficiaries. The aforementioned assistance is only temporary in nature and assumes the development of appropriate attitudes in